

Metodické poznámky

Český statistický úřad provádí každoročně **statistické zjišťování o produkci a nakládání s odpady** již od roku 1992. **Rozsah a uspořádání tohoto zjišťování slouží jako přímý podklad pro zajištění reportingových povinností ČR, které vyplývají z nařízení Evropského parlamentu a Rady 2150/2002/ES, o statistice odpadů**, jehož gestorem je Český statistický úřad. Od roku 2011 bylo šetření o odpadech rozšířeno o sledování problematiky **druhotných surovin**. Výsledky získané statistickým šetřením jsou uvedeny v této publikaci *Produkce, využití a odstranění odpadů*.

Údaje uvedené v tabulkách a grafech byly získány zpracováním souboru dat za cca 17 500 jednotek. Zjišťování údajů od podniků je prováděno tzv. „rotačním modelem“. Princip modelu spočívá v tom, že každoročně jsou výkazem obesílány pouze nejvýznamnější ekonomické subjekty (z hlediska množství vyprodukovaných či nakládaných odpadů, produkce druhotných surovin, odvětví, v němž podnikají či na základě počtu zaměstnanců) a zbývající „rotační“ část respondentů je dotazována jednou za tři roky. Pro neobesílané podniky jsou hodnoty ve sledovaném roce matematicky dopočteny. Produkce komunálního odpadu byla stanovena kombinací šetření na vybraném vzorku obcí, dat z administrativního systému evidence odpadů ISPOP a odhadů založených na matematicko-statistických metodách. Opora v podobě dat ze systému ISPOP byla za rok 2018 využita vůbec poprvé a umožnila snížit velikost výběrového vzorku obcí o více než 60 % bez negativního dopadu na kvalitu statistických údajů publikovaných ČSÚ. Součástí hodnot zahrnutých pod položku komunálních odpadů je i odpad subjektů zapojených do systému nakládání odpadů obcí, např. škol, úřadů, drobných živnostníků apod.

Statistická data o odpadech umožňují dvojitý pohled, buď můžeme vycházet z odvětvového členění podniků, potom lze z dat získat informaci o všech odpadech, vzniklých v daném odvětví, nebo je možné se zaměřit na druh odpadu či skupinu odpadů dle Katalogu odpadů, a pak stanovit produkci (skupin) odpadů napříč všemi sledovanými odvětvími. Podniky spadající do statistického zjišťování jsou tříděny do odvětví podle převažující ekonomické činnosti, která je uvedena v Registru ekonomických subjektů.

Z důvodu ochrany individuálních dat jsou v podrobných tabulkách publikovány pouze druhy odpadů a druhotných surovin, které byly vykázány třemi a více respondenty.

Definice

Statistické zjišťování o odpadech a druhotných surovinách je prováděno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady 2150/2002/ES, o statistice odpadů a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/2008/ES, o odpadech. Zejména tyto předpisy upravují nakládání s odpady a definují základní pojmy.

Odpad je jakákoliv látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil.

Nebezpečný odpad je odpad vykazující jednu, nebo více nebezpečných vlastností uvedených v nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. prosince 2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic.

Nakládáním s odpady se rozumí sběr, přeprava, využití a odstraňování odpadů včetně dozoru nad těmito činnostmi a následné péče o místa odstranění a včetně činností prováděných obchodníkem nebo zprostředkovatelem.

Způsoby nakládání s odpadem jsou dle nařízení 2150/2002/ES, o statistice odpadů, ve znění pozdějších předpisů rozděleny do následujících skupin:

- **využívání odpadů** – operace stanovené v příloze č. II výše uvedeného nařízení
- **odstraňování odpadů** - operace stanovené v příloze č. II výše uvedeného nařízení.

Komunálním odpadem se dle rozhodnutí Komise č. 753/2011/EU rozumí odpad z domácností a podobný odpad. Odpadem z domácností je odpad vyprodukovaný v domácnostech. Podobným odpadem se rozumí odpad, který je ve své podstatě a složení srovnatelný s odpadem z domácností, s výjimkou odpadu z výroby a odpadu ze zemědělství.

Biologicky rozložitelný odpad je, podle směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů, veškerý odpad podléhající anaerobnímu či aerobnímu rozkladu, jako jsou potravinářské a zahradní odpady a rovněž papír a lepenka.

Běžný svoz je svoz směsného odpadu z popelnic, kontejnerů nebo v pytlích.

Svoz objemného odpadu je svoz odpadu, který se velikostí nevejde do popelnic, kontejnerů nebo pytlů.

Druhotnou surovinou se rozumí materiály (včetně certifikovaných výrobků) mající charakter vedlejších produktů, upravených odpadů, které přestaly být odpadem poté, co splnily podmínky a kritéria pokud jsou stanovena, materiálů získaných z výrobků podléhajících zpětnému odběru a z dalších výrobků využitelných pro další zpracování.

EWC-STAT je statistická nomenklatura odpadu zaměřená na hlavní látky.